ૐ

॥ શ્રી પરમાત્મને નમઃ ॥

નવીન નવાઇ ખાસ નવીન નવાઇ

બક્ષીસ ! બક્ષીસ !

મિત્ર મર્યાદા.

ગુપ્ત બોલી.

છપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર

મિત્ર દેવરાજ વેલાભાઇ દેશી ઇંગ્લીશ કસરત કરનાર,

સલાબતપુરા—સુરત.

સ્તુતિ.

મુજ માતા બહુચર વડે થઇ છે લીલા લ્હેર.

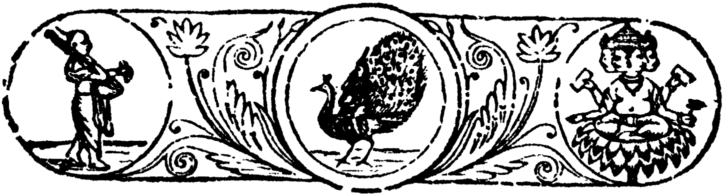
જસ અપજસ મા તમ તણા અમો અમારે ઘેર.

સંવત ૧૯૬૬ સને ૧૯૦૯

મિત્રો વાંચો વાંચીને વિચાર કરો વિચારીને વર્તો.

દેશી મીત્ર એન્જીન પ્રીન્ટીંગ પ્રેસ સુરત.

કિં. ૦-૨-૦

મિત્ર મર્યાદા

જાહેરાત વિનંતિપત્ર જાહેર ખબર

અમો નીચે શહી કરનાર સર્વે મિત્રો મળી મીત્ર દેવરાજ ઘેલાભાઇ જેઓ દેશી ઇંગલીશ કસરતોમાં માહાન મેળાવડામાં સરટીફીકેટો તથા ચાંદો મેળવ્યા છે અને એઓએ પોતીકી અલ્પ બુદ્ધિથી અને માતા બહુચરની કૃપા વડે એઓએ એક નવીન બોલી બનાવી છે અને એ બોલીમાં અમો મિત્રોને માહેતગાર સર્વેવાતે કીધાં છે અને અમારી કંપનીના કહેવાથી અને ઘણી ભલામણોથી તથા સદ્ ગૃસ્થોની ભલામણથી અમો સર્વે મળી છપાવી છે અને એઓએ જે બોલી રચીછે તેમાં કાંઇ મોટું કામ કર્યું નથી માટે ભુલ ચુકની અમો દર ગુજર માંગીએ છીએ અને જે જે વાકયો રચ્યા હતા તેટલાંજ સર્વ છપાવી જાહેરાત કરવામાં આવ્યાછે અને જે બાકી ચીજોના નામ તથા કોઇ પણ વસ્તુના નામ ન આવ્યા હોય તે ન રચ્યાથી છપાવ્યા નથી માટે ખરીદ કરનારા મિત્રો અમો મિત્ર દેવરાજ ઘેલાભાઇને મિત્ર મર્યાદાની ગુપ્ત બોલીના આભારને લીધે એક અમો ચાંદીનો ચાંદ અને એક ઘડીઆળ અને પોંચીના બટન અમોએ બક્ષીસ આપ્યા છે તે એઓએ સ્વીકારીયાં છે. એજ. વિનંતિ

લી० શ્રી० સીવલાલભાઈ ગોપાળદાસ

બકશીસ બકશીસ બકશીસ

સર્વે સદ્ મિત્રોને અમારી કંપની તરફથી ભલામણ ઇચ્છીએ છીએ જે એઓને દીવાન પ્રજારામ મોતીરાંમે મીત્ર દેવરાજ ઘેલાભાઇ ને છબીની ભલામણ માટે એક દીવાન સાહેબની છબી અને એક ચાંદીનો અછોડો અને ચાંદ આપ્યો છે માટે એઓની ભલામણ વાંચીએ છીએ જે કોઇ પણ મિત્રો અમારી મુલાકાત લઇ છબી પડાવશે તો તેઓને એક મિત્ર મર્યાદાની બોલીની ચોપડી આપવામાં આવશે એમ તમો ન સમજશો કે વધારે કીંમત લઇ એક ચોપડી બકશીસ આપીશું તેમ નથી પણ કાર્ડ સાઇઝની કીંમ- ૨) કોપીનો રૂ૦ ૧) અને કેબીનેટ સાઇઝની કીંમત ૨) કોપીના રૂ૦ ૨ા) પડશે એ સર્વે ચાલુ ભાવમાં એઓ પાડી આપશે પણ એક ભલામણ માટે શદા આપવા રાજી છીએ કાર્ડ સાઇઝવાળાને એક અને કેબીનેટ સાઇઝવાળાને (૨) આપવાનો વધારો કરવામાં આવ્યો છે માટે ભુલશો નહિં.

લી૦ મિત્ર દી૦ જી૦ દીવાન ત્રનદેવમ ફોટોવાળા,
ઠે૦ સલાબતપુરા ગેટ આગળ નવા મુકામ—સુરત.

કવિતા સજજન મિત્રો

મર્યાદા.

સજજન મિત્રો મળે વદે મુખ મધુરી વાણી
પ્રથમ કરી પ્રણામ પાય ગંગાજળ પાણી

પછી સોપારી પાન આપી કુસળતા પૂછે
કહે પછી કરજોડી આગમન કારણ શું છે
કરી ગ્યાન વાત ચીત સાંત થઇ સ્નેહ સહીત જુદા પડે
મન મગ્ન રહે મિત્રાઇમાં સજ્જનની પ્રીતી વડે

શાખી—ભલી ભલામણ થાય છે ભલે ભલાની રીત
સંપ સવારથ નીપજે શમજી કરીએ પ્રિત

સુરત શહેરની વાણી

શાખી—સુરત મુંરત શોનેકી સબ દેશનકી બાત
પૈસેવાળી બાત હે મોજ કરે દીનરાત
એશી બાતા હોતી હે ક હેતા હું કરજોડ
શમજી કામમે પુરી હે કુચ્છ ખામી નહીં ખોડ

(અમુક ભલામણ)

શદ્દમિત્રો ! આપણા મિત્રો સાથે સંપરાખીને ચાલવું એજ મોટામાં મોટી ચીજ છે મિત્રો આપણાભાઈ જેવા ગણવાં કેમકે મીત્રોને મીત્રો ઘણા હેતકારી હોય છે આ બોલીની નકલ અવસ્ય મિત્રોએ (૨) રાખવી જોઇએ કેમકે આપણે ખરીદ કરી પણ આ પણા મિત્રો શિવાય કોની સાથે દલાલ (ખુલાશો) તે વાતનો કરી શુ શહેલી અને જાણીતી વાત કોઇજ આપણા શિવાય જાણનાર નથી

ખરીદ કરનાર મિત્રોનું નામ

અટપટી દલીલી

સુચના

૧ વાહ પ્રથમતો આપણે ઊપલી લખેલી બીના જાણવી જોઇએ મુળ વાતનો નિર્ણય કરતા આગળ કેવી રીતે વાતચીંત કરવી તે આપણે જાણવું જોઇએ અટપટી દલીલ એટલે શું અર્થ થાયછે તે અવસ્ય જાણવા જોગ બિના છે.

૨ વડીલ મીત્રો અટપટી એટલે બોલી કેહેવાય છે અને દલીલ એટલે ખુલાશો કેહેવામાં આવે છે

૩ હા આપણે પણ એજ જરૂરીયાત છે કેમકે બોલીની શામજ ન આવડતી હોયતો આગળ કેવી રીતે વર્તવું એજ મુખ્ય શામજ રૂપ છે

૪ આપણા હેતકારી મીત્રો સાથે આપણે સરૂઆત સલામી ની ફરજ છે તે અરસપરસ કેવી રીતે પ્રતી) ઉત્તર આપવા કે જેથી કરીને અતરાપુ માણસ સમજી ન શકે શલામી તો શું પણ જુજ વાતમાં પણ બીલકુલ પારકા માણસનું ધ્યાન રહેજ નહિ એવી પ્રકૃતિથી ચાલવું જોઇએ

૫ મીત્ર મર્યાદા એવી વાપરવી કે જેથી આપણે જેટલા મીત્ર

વાત કરીએ છીએ તેટલાજ ભાઇઓ સમજી શકીએ બીજી લંબાણ બોલીમાં વાત કરવાની જરૂર નથી કેમકે તે માણુસને જે કાંઇ વાત ની ખબર ન પડવા દેવી હોય તેટલીજ વાત મીત્રમર્યાદાની બોલી માં કેહેવી.

૬ ખરેખર આપણે કોઇ માણુસ આપણે ચાલુ વાતમાં કહેશેકે મિત્ર પેલી વાતમાં શું થયું? અને શું કર્યું હવે આપણી સાથે બીજું અતરાશી માણુસ છે ત્યારે હવે પેલીવાતનો સો જવાબ આપવો કેમકે આપણી વાત એવી હોયકે કોઇને પણ કહી ન શકાય માટે હવે ત્યારે જરૂર આપણા મીત્રને જવાબ આપવો હોયતો આપણી ગુણ કારક બોલી મીત્ર મર્યાદા આવડતી હોય તો તરત વાત કરવામ કંઇજ પણ ફીકર નથી કેમકે તાતકાળ સામસામી વાત કરવામ કાંઇ ખબર કે અંતર પડવાની નથી માટે આપણા મીત્રને હમેશ ભલામણ કરવી અને કહેતા રહેવું કે મીત્રો આપણે અવસ્ય મીત્ર મર્યાદા શીખવી કેમકે મીત્ર મર્યાદા હરકોઇ વખત કામની નથી પણ કોઇ કોઇ અગત્યના કારણુસર ઘણી કામની છે.

(પ્રશીધ્ધ કરવાનાં મુળ કારણો)

૭ અમોએ મીત્રમર્યાદા બોલીની ચોપડી છપાવી બાર પાડી છે તેનું મુખ્ય કારણ આ જગતની અંદર શું સાથે લઇ જવું છે આપણે શીખ્યા પણ આપણા મીત્રને અને બીજા આપણા સંબંધી ઓને ન શીખવી એ તો આપણી ઘણી ભુલ છે માટે કરીને સવે ભાઇઓની ભલામણુથી વિચાર આવ્યો કે અવસ્ય છપાવી બાહાર પાડવામાં કાંઇ ફીકર નથી એમાં આપણું શુ જવાનું છે આ જગતની અંદર ભલઇ અને ભુંડાઇ સાથે લઇ જવાના છે માટે ભુલ ચુક માફ કરશો જેટલી રચી હતી તેટલી છપાવી બાર પાડી છે. બાકીનાં નમસ્કાર વાંચશોજી

પ્રથમ દેવંની પ્રાથના પ્રારંભ

(૧) **સ્તુતી**—ગણુપતી મહાદેવપુત્રતમો સર્વો દેવમાંદેવ
જનપુંજા વિધીકરે તો પ્રથમ તમારી શેવ

(૨) સ્તુતી—સુર્ય ચંદ્ર તારા તણા. જન શું શું કરે વખાણ
જન પાપી સુકીત કરે. તે તણા તમ છો જાણુ

(૩) સ્તુંતી—સાજ કરો શ્રી રાંમજી પૂર્ણ કરો મન કામ,
અન્નદાતા જગદીશને નીસદીન કરૂં પ્રણામ

(૪) સ્તુતી—સત્યભુવન નારયેણા નીત્ય નીરંજન આપ
સુખ આપો સુકીત કરૂં રાજી રહો પ્રભુ આપ

(૫) સ્તુતી—બાલાજી માહારાજના દર્શનની છે આસ
સુક્રવાર સોભા ઘણી જન આવે તમારી પાસ

(૬) સ્તુતી—જય આનંદ રણુછોડજી ભકતન કે રખેવાળ
દીન દયાળા રાખજો હું જન સંસારી બાળ

(૭) સ્તુતી—ડાકોરજી મહારાજના પ્રેમ તણો નહિપાર
જન બોઢાણા સાથમાં આવ્યા ડાકોર દુવાર

(૮) સ્તુતી—વિરામારા વિઠલા લાગુ તમને પાય
ભકતન કારણુ આવીયા પંઢરપુરની માંય

(૯) સ્તુતી—સાલી ગ્રામની સેવા કરૂં જન કાંઇ ન આવે આળ
ચંદ્રહાસ ભક્તન તણા તમો થયા રખેવાળ

(૧૦) સ્તુતી—જય શિવશંકર ભોળાની જય આણંદ શિવરાત
બીલ ધંતુરા પુલવડે ધન વિજય કલાસ

(૧૧) સ્તુતી—જય વિરા હનુમાનજી બળવીરા બળવાન
અવિચળ દિવેલા૦યા વજ કચ્છોટા વાન

માતા શ્રી દેવીની પ્રાથના પ્રારંભ

(૧૨) સ્તુતી—દેવી દેવી સરસ્વતી જ્ઞાન તણી દાતાર
તમ કૃપાથી પામ્યો મનસા દેહ અવતાર

(૧૩) સ્તુતિ—માહામાયા માહા લક્ષ્મી દ્રવ્ય તણા દાતાર
તુજ મનમાં જો દયા વસે તો પલમાં દીયો અપાર

(૧૪) સ્તુતી—માતા અંબે જગતણી છઊં પાપીજન બાળ
સંપે સદાતું રાખજે તુંજ નામની પકડી ડાળ

(૧૫) સ્તુતી—કાળી માહાવિકાળીતુ કલકત્તા રેહાણ
કંઈક અસુરો મરીયા હું જન પામર અણજાણ

(૧૬) સ્તુતી—માતાશ્રી કમળાપતિ કમળ પુલપર વાસ
ચત્રભુજ દર્શન તણી જન સૌને થાયે આસ

(૧૭) સ્તુતી—વંદા જાલંદરતણી શતિસ્ત્રી કેવાય
તુલશીમાત અવતાર છો જન મનઆહ દેહ માંય

નીરમળ નદીનાં પ્રાથના પ્રારંભ

(૧૮) સ્તુતી—ગંગાજમના સરસ્વતી નીરમળ નીર કેવાય

જન પાપીકો સ્નાન કરે તો પાપ નીવારણ થાય

(૧૯) સ્તુતિ—રેવામહિ સાબરમતિ ત્રણ તીરથ કેવાય
જળપુર ચડે ચોપાસમાં જન સ્નાન કરે સુધ્ધ થાય

(૨૦) સ્તુતિ—નીર નીરમળ ગોમતી તણાં પ્રભુ ધારે તુંજ ઘાટ
જન પાપી દરશન કરે નીશદીન જુવે વાટ

(૨૧) સ્તુતી—તાપી તીરે તરપણ કરૂં નાહાતું નીરમળ નીર
નવશતિ માતા તણા દર્શન શામે તીર

(૨૨) સ્તુતી—માતા અશ્વની કુમારનું માહાન તીર્થ કેવાય
મનુષ્ય અગ્નિ દાહકરે તો મુક્તિ ઉધ્ધારણ થાય

(૨૩) સ્તુતિ—રામનામ ખુટે નહિં જીવ અમ્મર જનજાન
સીતા માતા રામની સેવા શ્રી હનુમાન

(૨૪) સ્તુતી—રામનામ મુખેજપે ખુરન ઈચ્છે કોઇ
સંધ્યા પુંજા જો કરે તો મંનડું નીર્મળ હોઇ

(૨૫) સ્તુતી—ઉનુંજળ ઉનઇતણું રામ તણો પ્રતાપ
રામે બાણુજ મારીયું નીકળ્યું આપોઆપ

(૨૬) સ્તુતી—રામચંદ્ર રઘુવિરની સાથે શ્રી હનુંમાન
રામે રાવણ મારીયો ક્ષણમાં લીધો પ્રણ

(૨૭) સ્તુતી—લક્ષ્મણ ભ્રાતા રામના વનમાં બન્નો સાથ
સીતા સાથે સુંદરી શેવા કરે દીનરાત

(૨૮) સ્તુતી—રાજા દસરથ રાય રામ વિયોગે પ્રાણ

તે શ્રવણ પુત્રશ્રાપથી સમજો ચતુરસ જાણુ

(૩૯) સ્તુતી—શમજ શમજ મન માનવી મોતતણો ભયરાખ

કાળ વિશે કર કાળજી થવું બળિને ખાખ

કેના છોરૂં કેના વાછરૂં કેના માયને બાપ

અંત કાળે જાવું એકલા સાથે પૂણ્યને પાપ

(૩૦) શાખી—મન કેહરે માનસાહ અને મનમાં કરો વિચાર

સત સંગત અરૂ ગુરૂ બીના જ્ઞાન ન પાવે પાર

માળી બીજ ન વાવશે પાણીજો નહિં પાય

તો તરૂ ક્યાંથી ઊગશે શાચુ કહો સદાય

સુચના—પ્રથમ દેવ મર્યાદા પ્રારંભ કરવામાં અવો છે અને પછી દેવી માતાઓની મર્યાદા હમેસાં રાખવી જોઈએ અને નિર્મળ નદી મર્યાદા રચી છે તે સ્તુતી વંદન કરી સર્વે દેવોને નમસ્કાર કરી દેશબંધુ મિત્ર મંડળે પછી મિત્ર મર્યાદા પ્રારંભ કરશો

પ્રથમ મિત્ર મર્યાદા પ્રારંભ

(૧)

ચાલુ નાણાની વાત વિશે વિગત

એડવર્ડ—રૂપીઆ

આધા એડવર્ડ—અડધા—રૂપીઆ

પાઉ એડવર્ડ—પા રૂપીઆ

પીપરમિંટ એડવર્ડ—બે આણી

બીસકુટ એડવર્ડ—પૈસા—સસવાકો

ત્રાંબી એડવર્ડ—૫૬

સીલવર એડવર્ડ—આણી, શીકકા એડવર્ડ પેપર—નોટ
સુવર્ણ સીકકા એડર્વડ—ગીની

(૨)

પેહેરવાના કપડાં વિસે વાત

નવરંગ.........કપડું, ગદી ....ધોતીયું
જંગલ ફરાક.........ગંજીફરાક, એર સહ્લા...ખમીશ
બડાઉન.........બદન વંદે.............કોટ
કેપીલ.........તોપી જકટ.........જાકીટ
જેલ.........ગજવા સાફરૂમ.........રૂમાલ
મીંદી.........બોરીઆ ઇંગ્લીસ બેંક......પાટલૂણ
ઇંગ્લીશ જાંતર.........ગેલીસ
ઇંગલીસ પકર બંધ.........પેરવાના પતા
જોજા.........મોજા શીરપેંચ.........પાઘડી
સંધ્ધી.........કુચ્છોટી રૂમાલી જાંગલંગી.........જાગીઆ
નાળ.........બુટ તળેતી.........પાથરવાની તળાઇ
ટેકસ.........ટકીઆ પુમરૂ—રૂ
હાફ વંદે.........હાપકોટ
છીંટ ....પીછોરી ચીર.........બેગંનાંસવે પેરવાનાકપડાં
શેત્રંજે......શેત્રંજી નંબર પટ્ટા......કલર

મન સુખ.........નેકટાઇ સોખીલા........ચસ્મા

નંગજડી............વીંટી વેનીટેક............સુંદર લાકડી

(૩)

પરચુરણ ચીજોના નામ વિસે

વાત ચીત

ચીપન કળા......રમવાના પાણા

પાશીકળ.........રમવાની બાજી

શીકલ.........છબી ફોટો બુક.........ચોપડી

દીલાવર......ઘડીઆળ ચાંમન દીલાવર...ઘડીઆળનો આછોડો

શીતળ મુનશી.........છત્રી

નાવરંગ ટપાલી.........કપડાનું પાકીટ

સેનસાહી.........ખુરશી

નજરકેદ.........ચેક પડદો અંતર

અંસીધર...બાંસળી નામ ટેપ...કોઇપણ નામનું ઇસ્ટાંપ.
કુનક.........કલમ ખડલો.........લખવાનો ખડીઓ
પવન જુલર.........દીવાન ખાનામાં તાંગવાનો પંખો
દેવ.........દીવો લાઇટ.........ચીમની
ઇસપ્રીંગ......દંએપ્સ નામદારી.........ચાંદ સરટી ફીકેટ
નજડી...દાબલી ઇંગલીશ ક્રીબેટ...બોલબેટ રમવાની રમત
છુટ્ટી.........બીરી કરા કરીલ.........કરષ
ભાભાજી.........ચુલો
બીલોર માપ.........કાંચનો ગલાશ
લાલીન કચ્ચર.........પાન સોપારી
ગ્યાસ.........દીવાસળીની પેટી
ફુર ફુર.........હુક્કો
ગરની.........ચલમ
ગુલ.........ગરાકુ
ગેરી કફ......રકાબી કોપ
વાઇ ......ચાહ
માપ......લોટો
પેલી.........ટપેલી
બડલી.........વાટકી વાટકો
કુનક.........કલમ પેનશીલ ઇસ્ટીલ
લાઇટ.........ચીમની લાંપ
શોડીલીંબર.........શોડાલીંબુની બાટલી

લંબીશી.....શીશી
ગુટરદી........મશાલો વાંટવાની કુંડી
હોયો........કુટકું
કાપ........ચપ્પુ
ગસરણી........ધસવાની કાનસ
ચીંમટી........ચીપીઓ
કનસીકટ........કાતર
ચકકી........રેંટીઓ
બવાશી........શ્વાસ
ચીલાં........રાછરચીલાં
લાલટેમ........ફાનસ
આઇન........આરશી
દેશાલ........દેશ
સાબન........સાબુ
અંજી........ચમચો ચમચ કરછી તબેથો
ઝાટકરૂં........સુપરૂં
પલારતર લુહણુ........કડીઆને ચનવાના હથીઆર લેલો
સાચવતું.....તાળું, ખોખું.....પેટારો ઇસકોત્રો
જીણીગોંચણુ...સોય ટાંકળી, ગગનમજા...કનાકવો પતંગ
સુરસપાટા...પવન, ઉંનવલ...ઊંન
રસમહીર...રેશમ, સુરત...દોરી
લપેટી...પીતરી લકકડપગી...પાવડી
લાંબોટાત...વાંસ, પ્રફુલીટ...કોઇપણ જાતનું ફુલ

અગર સળી...અગર બત્તી બત્તી.....મીણબત્તી
સમતોલ—તોલવાનો કાંટો, મીશલએંડ—સીસોટી
બેન્ડ—વાજું, તુંનતુંન—તંબુરો, તિલ્ક—મંજીરા

ધ્રીમ ધ્રીમ—નરગા પંખાજ ઢોલ

છટીઆંગોજર...સાવરણી

છીણી ચારણુ...લોટ ચાળવાની ચારણી, પીંજર...પાંજરૂં
સહેલ...ફરવાજવું તે

ટચ...ભાંગી ગયલી ચીજો, જસ...તે વાર
બીડી બીલોર...બરણી કાંચની અથવા કાંસવની

ગ્રાસપલાણુ...જમવાનો ખુમચો

જરૂંખા જુન...મોટા ઝમ્મર હાંડી વાલસેટ કેનસ્ટી વગેરે ચીજો
બુક...ચોપડી એસ છે
ચરખી...અત્તર દાણી, રામ રતન ..માળા કંઠી રૂદ્રાક્ષ
ચોગી જલશી તુમરી ભેગસફર...સાધુઓને પેરવા કફની
મીન...મને, હું, પોતે

અવાજન...બંદુક તોપ, ટંકારવન...ધનુષ બાણ
આરાંમ આસ...પલંગ ખાટલો હીંચકો ચીતલાં રમકડાં
સોપ...દુકાન, ભરતળ ગીજ...૨૪) તસુનો ગજ
સવઇ ગીજ...વાર એક,

પેપર ટપાલી...કાગળનું પાકીટ, કીંજર...કાતર
વેતરણ...કોઇપણ ચીજના ભાગ પાડવાતે
ખાખન બલીલ...બાજ
ખાંખણ માપલા...દડીઆ, છીંણકી...તપખીર
છનકોત...માખું, પટેલ...તીમરૂના પાંટરા તે

અઠવાડીઆના નામ અને પૂર્ણ માસની વાતચીત

વેજલ...વાર, રવિધર,...રવીવાર માહાદેવધર...સોમવાર
મનવરધર...મંગળવાર
બુધ્યાન ધર...બુધવાર, ગુરૂચંદ્ર ધર...ગુરૂવાર
સુકીટધર...સુકરવાર, હનમંત્રીધર...શનીવાર
પૂર્ણચંદ્ર...પુનેમ અર્ધ ચંદ્ર...અમાસ

શગપણ વિશે ઓળખવાની રીતભાત

પીતાજી...બાપ બાપુજી, લાલ...કાકા બાંધવ ભાઇ
સગીલ ..બેન બહલુ—છોકરો લાલા બાપના બાપ દાદાજીતે
બાલા—છોકરી
માંજી...નાનીમા, લાલી...કાકી મીંમી...માંમી ગીમાં...માંમાં
મસીઆં—માસા, મશીનાં—માસી, પીતાસગીલ—ફોઇ, ફોફલ—ફુવા
પીતાજડ—કટંબી, બેકી—બૈરી મીટીન,—નીયાત, સપીલ—પડોસી
વસીયત...ઓળખીતો માણસ

માણસોના ચાલ ચલણ અને રીત ભાત ઓળખવા માટે શમજુતી

ગોરી...મડમ, દીલવસીલ...મોહીની, ભરપતિ—સ્ત્રીના ધણી.

રાંમ જણી—પ્રભુના કીરતન કરનારી,
હરામ જણી—ખરાબ કુકર્મ કરવા વાળી સ્ત્રી
લજનામણી—લાજવગરની સ્ત્રી, ધમલા ચોવગરની બૈરી,
ધમલો—ફાંચરો માણસ, મોઠલી—મોટે ઘેરની બૈરી,
નમલાં—વગર ધણીવાળી, વેસ્તી—નાતરાવાળી બૈરી,
પોમલી—પારકી બૈરી, રતિ—માથે થયલી બૈરી,
અંસવર્નિત—ગંભવાળી બૈરી, નમલો—વગર પરણેલો માણસ,
વેરણ—દાકણ, આભાસમેન—ખોટા વિચારવાળો,

(જીક ચલકથી મ'ખમલ ઉપર ભરેલી ટોપીની વાત)

ચલક ટી-ખરી ટીકી, ચલક સ-ખરો સલમો, ચલક જી-ખરી જીક
ખોચલક ટી—ખોટી ટીકી, ખોચલક જી—ખોટી જીક છે
ખોચલક સ—ખોટો સલમો, મકસ્ટેર નનરંગ—મખમલનું કપડું
જરસીકેપલ—ભરેલી ટોપી,
ખોજરશીકેપલ—ખોટી ભરેલી ટોપી, જરશી—ખરી,

(લખવા વિશે લેખના જવાબો.)

હીસર હીસાબ, કાનુંન ખાતું, લેખ લખાણ,

શીકકાટી લેખ ટીકીટ મારીને લખાણુ કરવું તે, પટ્ટી ચીઠ્ઠી, કાળીકસ લખવાની રૂશનાઇ, ભુકી રૂશનાઇથી લખેલા અક્ષારો ઉપર નાંખવાની રેતી, દોકરા વિયાજ,

દુધ દહીં અથવા બીજાં પદાર્થો ગળપણુ વિશે વાતાચત.

મીસર સાકર, મેવલ મીઠાઇ, ગુલર ગોર, હાદ ઘોયલી ખાંડ, ચંડુ પાણી, ચોરસ ચંદુ બરફ, સફેદગાઉ દુધ, ગોરસ દહીં, મરકન માખણુ, માખરસ મધ, સવાડીઉં ઘીઇ, મલીનકસ મલાઇ, તલકસ તેલ, કોપરકસ કોપરેલ, એરંદીયું દીવેલ, ફુલગુસન ગુલકન,

નીસા વિશે વાત.

નિશાબોંડ વિલાયતી દારૂ, નરોગો દારૂ, ગારણુ ફીન તાડી, રાજનીસા અફીણુ, દમ નીસા ગાંજો, બલીહારી ભાંગ, ઇંગ્લીશ પવર કોકીયયન,

માણસોના વર્ણ વિશે વાતચીત.

ક્ષત્રી સુરવીર ક્ષત્રી, શીવીલ દરજી, લોખંડીઓ લુવાર, લક્કડીઓ સુતાર, પીલનમેન ગાંચી, દાંગુરમેન ગોલા, બ્રહ્મ બ્રાહ્મણુ, કુંણુ ખેતરખેડ કણુબી, મેલ્ગો મજુર, મેલી મજુરણુ, કુંભગડલા કુંભાર, દેશીલમેન દેસાઇ, વેપાર વણોત્ત વાણીઆ, મજુરીઆદુબળ દુબળા, કોરીનમેન કોળી, ખેતરકાછીન કાછીઆ, શીહોરીમેન ધોબી, બાઇ ઘર બંધ ભાઠેલા, ઇંગ્લીસમેન સાહેબલોક, સફરમેન હોર, સીકલ સાફમેન હજામ; નાઇ, આફ્રીકનમેન સીધી, ઇરાનીમેન પારશી, નીચકરમેન ભંગીઆ, હોય બાપૂ અદીસના ઢેરા ઇકે ઇકે મરાથી, સફેદ વેપલો બાટીઆ,

અનાજ વિશે વાતચીત અને તેના કામ વિશે સમજ.

જુવરી જુવાર, ગુંવુંર ગંઉ, પીસલેપ લોટ, પીસેટી ધંટી, પીસટેલ પૂરી, દાંગુરા ચોખા, તુવેરી તુલેરની દાળ, વલા વાલ, વલી વાલની દાળ, વંતા વટાણાં, વંતી વટાણાની દાળ, કાળા મીંગર મગ, મીંગર મંગીર મગની દાળ, મથૂર મથ, મથૂરી મથની દાળ, ટેપલો ટોપલો, ટેપલી ટોપલી, તણાં ચણાં, તણીં ચણાંની દાળ, છીટીઆ છીદર સાદડી,

આકાસ વિશે સર્વોત્મ નહિં પરંતું જાણીતી વાતચીત

ઈસ છત્ર આકાસ, અખંડ પકાસ સુર્યનારાયણ, રજનીપ્રકાસ ચંદ્રમાં, કણુક ચંદ્ર આકાસમાંનાં તારાં, છત્રવિજ વિજળી, કારીટમ સાંજપડેતે ઇસ પરમેશ્વર, ઝાળ સૂર્યનો તાપ તડકો, વાયરો પવન, પ્રકાસ કીણુ સુર્ય તથા ચંદ્રનો આભ, આકાસ વહેલ બલુન વૈમાનતે, અધ્રર ઝરો વરસાદ, અધર આભલ આભલાં, જળધારા પાણીનોનલ,

ગાડી ગોડાની જોડવાના એકકા મોટર વિશે વાત.

પૈંદારી ગાડી, નાથ વેલ પૈંદારી બળદનો એકકો, પોપપોપ પૈંડારી મોટકાર બોંબ પૈંડારી ઇંજીન બંબો પાણી છાંટવાનો, ખડો જોડલ ગોડા ગાડી, યંત્ર પૈંડારી જલ્દ રેલ્વે ગાડી, બ્રાઇસીલન બાઇસીકલ, ચીંગગી ચાબુક, દાગીન પૈંદારી દાકીયત ગાડી, વિકટોન પૈંડારી વિકટોરીઆ ગાડી, નેતરઅણી પરોણી, જોદણુ જોતર બાંધવાના મુખ્ય જાનવરોને માટે,

નદીમાંના થોડાક જાનવરોનાં અને બીજી જાતી વસ્તુના નામ વિશે વાત.

ચંદુ પાણી, જળસ્થળ નદી, જળ વહેલ આગ બોટ, જલ વસી માછલી, ધાળ પીઠ કાચબો, ડેંક દેડકો, જીભીંગર જીપટી જાનવર, શપૂલા સરવરીયાં, પૂલર નદી ઉપર બાંધેલોપુલ સદ્ધ વહાણ, પાતાળ જળ વાવ કુવા.

ગાંધીને ત્યાંનો થોડા સોદા અને પરચુરણ જોઇતી ચીજોના નાંમ વિશે વાત.

શ્રીફળ દેહી નાળીએર, પ્રેમી એલચી, બી બદામ, સુન્દ કોઇબી, વસ્તુનું શ્રી. ચરોલ ચારોલી, જીણી ખસ ખસખસ, રાઇજી રાય, શીંગોર શીગોરા, ડળીઆં પેસી ખજુર, શ્રીફળ વાંટી કોપરાં, મેઠલ કડવી મેથી, સુવલ સુવા, સુગંધ વલ વલી આરી, તીંખી છાલ તજ, કારા મરી, પેસ્તલ પીસ્તા, અજમ અજમો, વગારીયણ હીંગ, ચીકણો ગુંદર, સુકલા જીંજર સુકાઅંજીર, સુકલ અદુલા આલુ, તુકરચંદ તુમરીઆ, ધાણુંલાં ધાણાં, વેસર ગરમ મસાલો, અખોરાં અખરોત, દ્રમીક દરાક, ચંદલું કંકુ, સુગંધકઇસલ કેશર, પીરી ભુકકી સુકકી હરદ, સાબન સાબુ, સુભદેહ કંકુ ચદન, ધુપસુબ લોબાણ, વાંસગોટી કપૂર, રંગરૂસી કોઇબી જાતનોરંગ, અંગ પ્રકાસ શરીરે લગાડવાનો પાઉડર, પીપળ કશ લાખ,

સાક ભાજી લીલોતરી મેવા વિશે વાતચીત:

ગરબર સરભર બજાર, ટીખાં મરચાં, અદુસ: આદુ, હદીલ: હરદ.

લીનસ લસન, પરીગો કાંદો, ખાર મીઠું, ફુદન ફુદનો, ચુંતણુકો કોથમીલ, ખાસ જમવાનું, દીચીઆં વેગણુ, ખરભરીઆં કારેલાં, કુમરલી દુધી, લીસોટાં તુરીઆં, વાંદોરીઆં ભીંડાં, લંબોરાં ગીલોરાં, તોલાંકર કંટોલાં, પરેટાં અલુખડાં બટાટાં, બહોલું કોલું, ગળફુર ફુટ, જડકંદ સુરણ રતાળું ત્રીકલ તરબુચ, મીઠીતર સક્કરતેટી, લંબી મીઠી સેરડી, લાલકરી દાડમ, ચાંપફળ ચાંપા, સફુરજ સફુરેજન, ગુંજર અંજીર, અદુલાં આલું, ફુલાં ફાલસાં શ્રીફળ નાળીએર, કાળો દંત્ત દંતારા, ગાંઠાગરી સેરડી, લીંબોરી રાયેણુ, મીઠા બોર, પોપટીઆં જમરૂખ, બાલોરાં જાંબું. ખાટી આમલી. ખાટાં લીંબું, મોસંબી નારંગી, લીંબું. કીકલ કેરી, સોનેરીઆં કેરાં, રૂવાંતી ભાજી, ભુકકો મક્કાઇ, ભુટો. કાંકરલી કાંકરી ખાવાની, ચીભરલાં ચીભરાં, પપઇ પાપરી, વલીલા લીલવા, ગુરસીં ગુવારસીંગ, કુમરગલાં ગલકાં, મુળકંદ મુરાપણી, બાજલીલા પાંતરા અલુના પાતરા, પૂંજારીમાં તુલશીનું છોડ, ટકરીઆં ખાવાના કોથાં, પીપર મૂળ પીપરો, લીમર મૂળ લીંમરો, આનીં વિલાટ વિલાટી આંમલી, કાળીલટ મોગરી, ડુંગર ટોચે ગાજર,

જનાવરો વિશે વાત

ગજાવર હાથી, મુશાફરીયું ઊંટ, વનરાજ સીંહ, વાઘ, વરૂ, ધર્મપુછ ગાયમાતા, મસ્તાન આંખલો, ખડો ગોડો, ખચ્ચર ગધેડો, ટુક્કર કુતરો, મનું બિલાડો, નમેરી બિલાડી, દંસીલો ફેન સાપ નાગ, વિંછલ વિંછુ, સો પગન કાનખજુરો, અવાજીઓ કુકુ મરઘો, કુકી મરઘી, પીંછીકળા મોર, મધુરા પોપટ, માંસકોકા કાગડો,

પંખહરહી પાંખવાળું જાનવર, કુલર કોલું, વનોર વનીઅર, નોળ નોળીઓ મામો, ખીસોલ ખીસકોલી, ગીલોર ગીલોરી, તરરી કીરી, ચટકોકારો મંકોરો, કલલ ઉડતી કલીલ, લોટણીયું કબુતર, પંખલટકડા વરવાગરા, ગીડર ગીધ પક્ષી, ચીંચીં ચકલી ચલ્લી, કબ્બી કાબર, સસલ સસલું, હંસલ હંસલો, કુદનહીદ હરણ, લોહીલો માકર. ચાંચર, ગુણગુણીઆ મચ્છર, મંકોળ મંકોસ

ઘર વિષે અવર નવર આવવા બેસવા લાવવા બોલાવવા તથા ઉપલેક વાતચીત

ઘર ધુમ્મચ તંબુ. છપ્પર ઘર, છપ્પરઘરા નળીઆ, કાડવગરી ઇંત, કમેટી દોલાબ. કબાટ, ત્રીજર ત્રીજોરી, અસારો અગાઉ, ચુપા છુપ છાનામાના, ચપ્પ ઝડપ, જપ્પ જડપ, બસો બેસો, ગુણ ફાયદો, વિનો વિખુટો, દીલવરઆરમ હવાખાવાનો બાગ, પેલફેલ બારી બારણાં, બગીચો જારેફરવા જવું તે, ફુવારે પીસાબ કરવા જવું તે, ઉજજમ ઉજાણી મીજબાણ, વેણુ વચન, કીન કંઇ, કોની, સોપ દુકાન, જયુબીલી જોવા લાવો જઘાત દામ કીમ્મત, મોજસ મરજી, પાંઉંડર પગ, પંચ પાંચ ઊંગળ પાંચ આંગળાં,

સર્વે વાતનો અનુસાર અને માણસની રીતભાત તથા સર્વે વાતની અટપટી એટલે બોલીની સમજ દલીલ ખુલાશો.

હકમેન દોસ્તદાર, મીંત્ર, સર પધારો, હીંગે અહીંઆ આવો, અમરેતી વાત, કસોતી ખબર, નીગમ નીધા, ઇનગ સરત

સર આ કોણ છે, અનજુમન અજાણીઓ માણુસ, નમસ્તેસૂલામ
ખેડ પરતાવો, સારથી સાથનો, મન માણુસ, જયતે જાહેર છે,
જડમુળ અસલ વખતનો, મીન રીવાજ શગપણ વેવાર, જાચક
જાણો છો, નસલ નામ, ઇસ પરમેશ્વર, ચેરમેન મેનેજર,
સખાવતમેન નામદાર માણુસ, ધન વિજય પૈસાદાર માણુસ,
નેકમેન ઇનસાફી માણુસ, જયતી સારી બુદ્ધી, જયઆણંદ ઘણા
ખુશ અંગકસી કસરતી માણુસ, બંગાળી જોરાવર, પુસ્તી સરીર
રસકસ સરીરનું વિર્ય, ગોરુમેન અંગ્રેજ લોક પેલરમેન પારકો
માણુસ, પેલર પારકું, પારકી, પારકો, રેલસેલ સામસામી, સુરતી
મેન સોખીન માણુસ, ઇચ્છામણી મનની ખુશી મોજ, કાયદેશર
નોકરીદાર, ધુમ્મસ ગુમરી તોર ટેસી, મના અમન ધચું પચું
વૈદક દાકતર, ટેલી બેલી વિસર્ગ વિસવાસ, દુર્કીજંધ ફીસરીદા
સ માણુસ, જંધ એસ દામ છો, રંગકસી રંગરેજ, શુશીલો
ખુબસુરતવાન માણુસ, સત્યમેમ ખરૂં બોલવું તે નસ્ટમેવ ખોટું
બોલવું તે, દુરમતી નઠારી બુદ્ધી, તુટફાંટ લડાલડી, ભુંદારમેન
ગાળ દેનારો નઠારો માણુસ, બોરલો બોલવું તે, જાંસીમેન ગુ-
સ્સો કરનાર માણુસ, ઊંન ઊંડો-ચલો, મરદપુછ માણુસની મુંછ,
ખોંડગમેન ખોડવાળો માણુસ, ઊપકલ ઊપાડ, નીટીન નીમેલો,
રેવલ રહેલો, મુરકુર બીલકુલ, અવર્યું પાછા આવવું તે પાછા જવું
તે, સવર્યું સાથે આવવું સાથે જવું તે, મોજસ મરજી, સગર સગ ૨,
વડ ગોઠવણ, બફીકરાઇ હરરાજી, કાળીકટ દુસમનાઇ, વેરાણું ડો,
ટેશી મસકરી મજાક, નંનુંએસ નકામું છે, વેણુ વચન, અમ ગ.
થુરો અમસ્તો, અમથુરા અમસ્તા, અમથુરી અમસ્તી, વશીલા
જાણીતા, નટ ખેલ, નાટક, કસરત, ટેસલ વખત ટાઇમ, અ

ખીર આખર, ફૂટ મારવું, સેવન ખમવું, સકમ સોગન,
ડૉંવર લુચ્ચો, ડૉંગગો, જમીન અસબાહુ દંડ કરવા તે, જમીન
હળીમળી કુસ્તી કરવી તે, અમ્મરઅંસ જીવ, દરકત બીક ધા
સ્તી કલ્હાર જોરથી કકલાટ કરવો તે, અનાશી જીવતો, વાયરો
અંસ ભુત પ્રેત, અદ્રસ્ત ઓચીંતા, ડંકોમેન ડોંડીઓ, કરતુક ક
રેલું કરેલાં કરેલો, લજ્જામણું છીનારવાં, જોનબ જાણીચું
આસુ આવું, નવું નવાઇ જેવું, નકુ નકામું, જેસે જઇસું,
આસો આવસો, જીજુ જીનું, કના કયાં આગળ, છના છાના
માના, ઓઆ અહીંઆં, અસ હા, ટીમમેન જાડો માણુસ,
વિજા આપદા વેઠ, અપો આપો આવશો, મના એસ મારે માટે
છે, મના મારૂં નથી, માહાન મોટો મોટી મોટુ.

મોટા કોઈપણ માંણસ અથવા ચીજનું નામ.

ધુમ્મચ તંબુ, નટવર નાનું નાની નાનો નાના, વિપળ વા
ર છે, અનુપ ઘણું સારૂં, મનો અમન ઘચુપચુ, અમી હમણાં
વેમન વેહેમ સક, નોટમ નવું નવી નવા, જુનબ જુના જુની
જુનો, શરનામું ઠેકાણું. પ-તી ચીઠઠી, અના હમણાંનઇ,
વિના વાર, મુલકાબ મુલાકાત,

સામસામી કેવી રીતે વાત કરવી.

સવાલ-મીન તુલા છપ્પર એસ. જ-હું તારે ઘેર આવીસ.
સ૦-અસમીન છપ્પર સર. જ-હા મારે ઘેર પધારજો. સ૦-મીન
અમરેટી એસ. જ-મારે વાત કરવી છે. સ૦-તુલા કસોટી નોઓ.
જ-તમને ખબર નથી. સ૦-ઇનમેન નસલ કાઇ. જ૦-એ માણુનું
નામ શું છે. સ૦-તુલા જાયક નસલ. જ૦-તમો જાણોછો નામ.

સ૦-માન હકમેન એસ. જ-મારો મીત્ર છે. સ૦-મીન અનજુમન એસ. જ-મારે અજાણ્યું છે. સ૦-ઇન સખાવત મેન એસ. જ-એ નામદાર માણુસ છે. સ૦ પેલરમેન નોઓ. જ. પારકો માણુસ નથી. સ૦-મીન સુરતી મેન એસ. જ-અમો સોખીન માણુસ છીએ. સ૦ સર ટુરકી જંગ નિગમ નો. જ-પધારો ફીસરીદાસ નીગા નથી. સ૦-મીન રીવાજ ઇન એસ, જ-મારો સગો એ છે. સ૦-તુલા મીન સાથે અવર્યું. જ-તમો મારી સાથે પાછા આવજો. સ૦-ઇન સેન સાહી એસ. જ-એ ખુરસી લાવો. સ૦-ઇન પવન ઝુલર હીલવ. જ-એ પંખો હલાવો. સ૦-તુલા જેલમાં એક એડવર્ડએસ. જ-તમારા ગજવામાં ૧) રૂપીઓ છે. સ૦-મીપાશે ૧) એડવર્ડ બીસકુટ એસ. જ-મારી પાશે ૧) એક શ્રવાકો છે. સ૦-ઇનની પ્રેમી એસ. જ-એની એલચી મંગાવો. સ૦-લાલીન કચ્ચર એસ. જ-પાન સોપારી લાવો. સ૦-થંદા માપમીન માટએસ. જ-પાણીનો લોટો મારે માટે લાવો. સ૦-થંદુ ચોરસ લાવ. જ-બરફ લાવ. સ૦-મીન માટે છુટ્ટી ગ્યાસ એસ. જ૦-મારે માટે બીડીને દીવસળીની પેટી લાવ. સ૦-મીન માટે છીનકોપટેલ એસ. જ૦-મારે માટે તમાખું પાંતરૂં લાવ, સ૦-તુલા છપ્પર દમનીસા એસ. જ૦-તારે ઘેર ગાંજો છે, સ૦.-મીન કમેટીમાંથી નંગ જડી એસ. જ૦-મારા દોલાબમાંથી વીંટી લાવ, સ૦-મીન ખેરસલ્લા કયાં છે. જ૦-મારૂં ખમીસ કમીશ કાં આગળ છે. મીન દીલાવર ટાઇમ લાવ જ૦-મારૂં ઘડીઆળ લાવ. સ૦-મીન શીતળ મુનસીકીન એસ, જ૦-મારી છતરી કાં આગળ છે. સ૦-મીન બંદેના જેલમાં શીકકા પેપર છે. જ૦-મારા ગજવામાં નોટ છે. સ૦-કાઇતેસલ એસ. જ૦-કેટલો વખત થયો છે. સ૦-મીન માટે વાઇ એસ. જ૦-મારે માટે ચાહ

ચઇ છે. સ૦–મન માટે સફેદ એસ. જ૦–એને માટે દુધ લાવ, સ૦–મીન માટે ગ્રાસ એસ. જ૦–મારે માટે જમવાનું થયું. સ૦–મીન માટે કોઇ મેવલ એસ, જ૦–મારે માટે શું મીઠાઇ છે, સ૦–આજે કાંઇ સવાડયું એસ. જ૦–આજે શું સાકમાં છે. સ૦–મીન માટે સોનેરીઆ લાવજો, જ૦–મારે માટે કેળાં લાવજો. સ૦–મીનને એક બલ્લુ એસ, જ૦–મને એક છોકરો છે. સ૦–મીન એક વહીલ સગો એસ. જ૦–મારો એક મોટો ભાઈ છે, સ૦–મીન એ બૈકી એસ, જ૦–મારી એ બૈરી છે, સ૦–મીન બૈકી મીન બૈકી હીંગે, જ૦–મારી બૈરી મારી બૈરી અહિંઆ આવ; સ૦–ફુર ફુર ગરની એસ, જ૦–હુકકો ચલમ લાવ, સ૦–સુવર્ણ શીકકા એડવર્વડ એસ, જ૦–ગેણી છે. સ૦–ગરબર સરબર અલ્લ, જ૦–બજાર ચલો. શ૦–તુલા છપ્પર ધર્મપૂછ એસ. જ૦–તમારે ઘેર ગાય છે. સ૦ ધર્મ સ્થળ અલ. જ–મંદીરે ચલો. સ૦–તુલા પાશે રાંમરતન એસ. જ૦–તમારી પાશે માળા છે. સ૦–ઇન જોજાનું કાઇ દામ એસ. જ૦–એ મોજાનું શું કીમત છે. સ૦–મીન ઈંગલીસ બંક શીવીલને ત્યાં છે. જ૦–મારી પાટલૂણ દરજીને ત્યાં છે. સ૦–ચીપન કળા મીન છપ્પર એસ. જ૦–રમવાના પાણા મારા ઘેર છે. સ૦–મીન મુલકા બનાય એસ. જ૦–મારી મુલાકાત નથી થઇ. સ૦–તુલા અઆ એસ. જ૦–તમે હમણાં આવ્યા છે. સ૦–મીન અના એસ. જ૦–હું હમણા નઇ આઉ. સ૦–તુલી મન કુગ નો. જ૦–તમારી મનની ખુશી નથી. સ૦–મીન મોરજસ એસ. જ૦–મારી મારજીછે. સ૦–મીન બાંગલોર એસ. જ૦–મારા હવાખાવાનાં બંગલામાં આવજો. સ૦–ઇનનું વેન માનજો. જ૦–એઓનું વચન પાળજો. સ૦–આજે કાઇ નટ એસ. જ૦–આજે શું ખેલ છે. સ૦–ઇન વિસરગ નોટ એસ. જ૦–એનો વિસવાસ નથી છે.

સ૦-ઇન ચરખી એસ. જ૦-એ અત્તર દાણી લાવ. સ૦-ઇન જરૂખી જુમ્મર એસ. જ.-એ હાંડી જમ્મર લાવ. સ૦-તુલા છપ્પર તીજર એસ. જ૦-તમારે ઘેર તીજોરી છે. સ૦-મીન પાસ દીલવસીલ એસ. જ૦-મારી પાશે મોહીની છે. સ૦-ઇન દાઇ એસ. જ૦-એને વાગેલું છે. સ૦-મીન જેલમાંથી ટપાલી એસ. જ૦-મારા ગજવામાંથી પાકીટ લાવ. સ૦-તુ મીન સાથ જળ સ્થળ એસ. જ૦-તમે મારી સાથે નદીએ આવો છો. સ૦-ઇન લજ્જામણી બૈકી એસ. જ૦-એ છીનાળ બૈરી છે. સ૦-છટીઆ ગોજર એસ. જ૦-સાવરણી છે. સ૦-મીન છપ્પર માટે અગરશળી એસ. જ૦-મારા ઘરને માટે અગરબત્તી લાવ. સ૦-જુવરી માટે ઝાટકરૂ એસ. જ૦-જુવારને માટે સુપરૂં લાવ. સ૦-મીન હકમેન મીન માહેની સાખ્રાસએસ. જ૦-મારા મીત્ર મારે માટે વિલાટી બ્રાંડી લાવ. સ૦-મીન માટે માટે પોપ પોપ પૈંડારી એસ. જ૦-મારે માટે મોટરગાર્ડ લાવો. સ૦-જીણી ગોચર એસ. જ૦-સોય છે. સ૦-સરસ્વતી લેખ લાવો. જ૦-સીલેટ પેન લાવો. સ૦-કાળી ટેમ એસ માટે દેવ લાવો. જ૦-સાંજ પડી માટે દીવો લાવો સ૦-રજની પ્રકાસ એસ જ૦-ચંદ્રમાં દેખાય છે. સ૦-લાંબો તાત લાવો જ૦-વાંસ લાવો સ૦-લક્કડ પગી એસ જ૦-પાવડી છે. સ૦-પ્રફુલીટ લાવો. જ૦-ફુલ લાવો. સ૦-તુન તુન એસ જ૦-તંબુરો છે. સ૦-છીનકી એસ. જ૦-તપખીર છે. સ૦-મીન મીયાન રખી એસ. જ૦-મારી તલવાર છે. સ૦-મીન પાસ બુક એસ. જ૦-મારી પાસે ચોપડી છે. સ૦-મીન ધુમ્મસ એસ. જ૦-મારી પાસે તંબુ છે. સ૦-ઇન ટીમ મેન એસ. જ૦-એ જાડો માણસ છે. સ૦-મીન હીસ રકરો. જ૦-મારો હીસાબ કરો. સ૦-મીન કાનુન જુવો. જ૦-મારૂં ખાતુ

જુવો. સ૦–ઇન લેખ દેખાડો. જ૦–એનું લ .સ૦- મીન આવતા વિપળ એસ. જ૦–મને આવતા વાર છે. સ૦–મીન કના આવું. જ૦–હું કયા આગળ આવું. સ૦–મીન છપ્પર અ જ૦–મારે ઘેર આવશો. સ૦–ઇન મેનમાં રસકસ એસ. જ૦–એ માણુસ માં વિર્યછે. સ૦–આજે પીસટેલ કીકલ એસ. જ૦–આજે પુરીને કેરીછે. સ૦–આજ અસ્ત ચંદ્ર એસ, જ૦–આજે અમાસ થઇ સ૦–આજે કાંઇ ધર એસ, જ૦–આજે શું વાર થયો, સ૦–આજે માદેવ ધર એસ, જ૦–આજે સોમવાર થયો છે, સ૦–નવરંગ સોપ ઉપર એસ, જ૦–કપડાવાળાની દુકાને આવજો, સ૦–મીન માટે સીર પેંચ એસ, જ૦–મારે માટે પાઘડી લાવજો, સ૦–સ્વદેશી હાડ ધોયલી એસ, જ૦–દેશી ખાંડ છે. સ૦–આજે કાળીટેમ અધર ઝરો એસ. જ૦–આજે સાંજે વરસાદ આવ્યો હતો. શ૦–ઝુર જપટ એસ; જ૦–વંટોળીઓ થાય છે, સ૦–ઇસ છત્ર ઉપર કનક ચંદ્ર કીના એસ, જ૦–આકાસ ઉપર તારા કેટલાં છે, સ૦–નવશારીમાં ગં જાવર નોટ કેએસ, જ૦–નવશારીમાં હાથી છે કે નથી, સ૦–ઇન મેન બંગાળી એસ, જ૦–એ માણુસ જોરાવર છે સ૦–મીન હકમેંન નમસ્તે એસ, જ૦-મારા મીત્ર સલામ છે, સ૦–સખાવત મેન મીન નમસ્તે એસ, જ૦–નામદાર માણુસ મારી સલામ છે, સ૦–મીન મુરકુર ન બોરલો નોટ. જ૦–હું બીલકુલ નથી બોયલો સ૦–મીન આધાર ઈસ એસ. જ૦–મારો બેલી પરમેશ્વર છે.

વિનંતી ખુલાસો.

આપણુને જે કાંઇ વાત કરવી હોય તે પ્રથમ એટલુ રાખવું કે (એસ) કેવાથી (આવસો) પણુ થાય છે ને (એસ

એટલે (છે) પણ કેવાય છે તેનું કારણ એ છે કે જેવા જેવા વાકયો ઊપર બોલાય છે તેવા તેવા અર્થ થાય છે માટે એસ નો સંદેશો રાખવો નહિં અને સર્વે વાત કરવાની જરૂરીયાત નથી પણ જે કાંઇ કોઇ માણુસને ખબર પડવા ન દેવી હોય તોજ તે બોલીમાંનાં વાકયો વાપરવા કેમકે બીજી બધી વાતો ગુજરાતીમાં કરવી પણ જુજ કારણ તેમાંથી એટલે બોલીમાંથી શબ્દો બોલવા એજ ઘણું સારૂં છે સર્વે વાતો કરવા જઇશું તો ઘણી ગુંચવણ પડશે માટે યાદ રાખવું એજ ઊત્તમ રીત છે.

સમાપ્ત.

આ મિત્ર વર્ગ મિત્ર મર્યાદાની ગુપ્ત બોલીના પુસ્તકમાં પ્રથમથી આસરો આપનાર સદ્‌ગૃહસ્થોના મુબારક નામો.

નામ.	નકલ.
ખા. શીવલાલભાઇ ગોપાળદાશ...	૧૦૦
ખા. નગીનદાશ કલ્યાણદાશ શીટના વેપારી	૧૦૦
સા. દીવાન પ્રભાશંકર મોતીરામ ફોટોવાળા	૧૦૦
ખા. દેવચંદભાઇ ઘેલાભાઇ રામશનેહી...	૧૦૦
હો. નાનાભાઇ ઝવેરી રાંદેરીઆ...	૫૦
સા. છગનભાઇ છબીલદાશ કાપડીઆ	૨૫
ખા. ચુનીલાલ વીઠલદાશ માલ્લાવાલા...	૨૫
ધાં. છગનભાઇ નથ્થુચંદ...	૭૫
પટેલ ઓચ્છવલાલ ચુનીલાલ કંટ્રાક્ટર...	૫
ખા. જેકીશનદાશ તાપીદાશ હાથીવાલા	૫
સા. રતિલાલ ગુલાબદાશ રેશમવાલા...	૧૫
ખા, છગનભાઇ ભગવાનદાશ...	૨૫
ખા. મુળચંદદાશ નગીનદાશ...	૧૦
ખા. નગીનભાઇ વીજભુખણદાશ કોરવાલા...	૧૦
ખા. મંછારામ કાળીદાશ...	૧૦
ખા. બળવંતરામ ગંગારામ રંગુનવાલા...	૫

શ્રા. વિશ્વનાથ આબાજી... ... ... ૨૫

ખા. નગીનદાસ લલ્લુભાઇ... ... ... ૫

ખા. ઉત્તમરામ કીરપારામ કોર ધસનાર... ... ... ૫

દા. વિઠલભાઇ દેવજી નાચેવાળા... ... ... ૫

ખા. જેકીશનદાશ ત્રીભોવનદાસ રંગુનવાલા ૫

શ્રા. પરદુયમન શ્રી કાલીકાના પૂંજારી માહારાજ ૨૫

ખા. સુંદરલાલ પ્રાણજીવનદાશ માલાવાલા... ... ... ૧૦

ખા. જેકીશનદાસ રણછોડદાશ રંગુનવાલા... ... ... ૫

ખા. મુળચંદભાઈ લખમીચંદ પીટવાલા... ... ... ૧૦

ખા. નરભેરામ ઘેલાભાઇ પગછાવાલા... ... ... ૫

ખા. બાલુભાઇ ભગવાનદાશ કોર ધશનાર... ... ... ૫

મી. ગોપાળસીંહ અમ્મરસીંહ મીસ્ત્રી... ... ... ૫

સા. હરીલાલ ચુનીલાલ દુદ્ધવાલા... ... ... ૧૦

કા. મગનભાઇ ઉત્તમરામ... ... ... ૨૫

ખા. નાનાલાલ વણકર મીલના... ... ... ૫૦

સુચના.

મિત્રમર્યાદાની ચોપડી નકલ (૮) ખરીદનારને એક નકલ બક્ષીશ આપવામાં આવશે અને એથી પણ વધારે ખરીદનારને વધારે કમીશન આપવામાં આવશે બહારગામ માટે ટીકીટ બીડી મંગાવી લેશો અને પૈસા સાથે મોકલાવવા મેરબાની કરશો.

ચોપડી મળવાના ઠેકાણા.

૧. સુ. ઠે. ભાગાતળાવ દીવાન પ્રજારામ મોતીરામ ફોટાવાળા.

૨. સુ. ઠે. સગરાંમ પુરા હીરામોદીની શેરીમાં ખત્રી નગીનદાશ હરજીવનદાશ.

૩. સુ. ઠે. સલાબત પુરા ગેટઆગળ નવામુકામ ખત્રી દેવચંદભાઇ ઘેલાભાઇ કસરત વાલા.

૪. સુ. ઠે. લીગડાચોક તંબુરા શેરી મુ. લાલટેમ ખત્રી શીવલાલભાઇ ગોપાળદાશ.

૫. સુ. ઠે. અંબાજી રોડ માહાકાલીના દેવલમાં.

એક બક્ષીસ.

વહેલો તે પહેલો

બુદ્ધિ સાગરનું સ્વપ્ન સંવાદ.

મર્યાદા ગાયન તથા ભાષણ સહિત.

હજુ સુધી બહાર પાડવામાં આવ્યુ નથી. માટે ક મિત્રોની ભલામણથી બહાર પાડીશું, એવી આશા કેમકે સર્વે મીત્રોને નકલ લેવાની ખુશી હશે તો જ છપાવી થોડા વખતમાં જાહેર કરીશું કે વાંચતા પોત બુદ્ધિમાં કેટલો ફેરફાર થઇ જાય છે. અને પોતીકી દેહના શાગતી છે તેની પણ તુરત સમજણ પડશે અને આ જગતમાં સુખ કયું અને દુખ કયું તથા કર્મ કયા અને ધર્મ કયો. તથા નિતી કઇ અને દેહ તાબુકામાં શું શું રીતથી મન ફેરફાર કરે છે તેની તાત્કાળીક સમજણ આ પણે વાંચવાથી સમજી શકાશે માટે સર્વે મીત્રો નકલ લેવા માટે જલદી ભલામણ કરી પોતીકા નામ સહીત છપાવી પસીદ્ધક રવામાં આવશે. અગાઉથી મદદ આપનારને અડધી કીંમતે આપવામાં આવશે.

સુરતમાં મળવાના ઠેકાણા

ઠે—સગરામપુરા હીરા મોદીની શેરી

મિત્ર નગીનદાશ હરકીશનદાશ

ઠે—સલાબતપુરા ગેટ આગળ નવા મુકામ સુરત

મિત્ર દેવચંદભાઈ ઘેલાભાઇ

ઠે—લીમડાચોક ટંબુરા શેરી મુકામ લાલટેમ

મિત્ર શીવલાલભાઇ ગોપાળદાશ

ઠે—સુરત ભાગાતળાવ દીવાન પ્રજારામ મોટીરામ ફોટોવાળા